

Daniel Fajfr: Vzkříšení? Hloupost!

Městská knihovna Beroun, 11. března 2020

Vzkříšení, to je něco, co se naprosto vymyká lidské zkušenosti, proto jej lidé řadí spíše do oblasti science-fiction. Vzkříšení bereme jako symbol, obraz, pouze jako impuls k novému začátku, k nové aktivitě. Jaro je krásný symbol vzkříšení. Stromy bez listů a květů, jakoby mrtvé, najednou hýří životem, barvami. Když se bavím o víře se svými nevěřícími přáteli, celkem si rozumíme. Přiznají, že Ježíš mohl být dobrý člověk, vlivný učitel, pomáhal lidem, zastával se utiskovaných, atd. Ale že by byl vzkříšen? S tím na mě nechod'.

Přesto opravdové vzkříšení je typický čin Boží. Snad by se dalo říci: Je to Boží pozdrav člověku. Je to předběhnutí času, nahlédnutí do budoucnosti. Je to jedinečné, krátké, skutečné zjevení Boží, záblesk budoucí slávy. Je to Boží výkřik, který má zpochybnit naše přesvědčení, že smrtí vše končí. Je to Boží čin, který narušuje všechnu lidskou zaběhanost.

Blíží se velikonoční svátky. Velikonoce mají dva rozměry. Na velký pátek vynikne poslední zkušenost člověka – smrt, to jest osamocení, vydanost. Tak umíráme. Život nekončí happyendem. Neděle vzkříšení ukazuje, že smrt ale nemá poslední slovo. Smrt a vzkříšení jsou pevně spjaty. Jsou jako podané ruce – naše smrt a Boží vzkříšení. Kristovo vzkříšení to je předbíhání věcem. Bůh předběhl čas. V okamžiku našeho konce nás čeká jeho podaná ruka.

My lidé máme ale řadu překážek, mnoho věcí nám brání poznat vzkříšeného Pána. Je těžké uvěřit a přijmout, že pouhou vírou ve vzkříšeného Ježíše se mění náš lidský úděl. Jsme nedůvěřiví a je to pochopitelné. Vždyť těmi nevěřícími byli zpočátku i jeho učedníci.

To prvé co chci říct: Nejsem tady, abych se vám pokusil dokázat vzkříšení. Vzkříšení nelze dokázat, pokud ano, pak by v něj věřila většina a není třeba víry a vše je jasné. Pokud bychom měli brát vzkříšení jako téma, zda tomu věřit či nevěřit, budeme zde do rána. Já vám nedám přesvědčí výdůkaz, že je vzkříšení a vy mně nedáte kardinální důkaz, že není vzkříšení. I to, že není vzkříšení potřebuje víru.... Je rub a líc téže myšlenkové cesty. Spisovatel Franz **Werfel**: *Kdo věří, nepotřebuje žádné důkazy. Tomu, kdo nevěří, nepostačí žádný důkaz.*

Asi nám nepomůže ani mimobiblická literatura, která naznačuje realitu vzkříšení - Flavius, Tacitus – to se dá také zpochybnit. Všechno, co se dá zpochybnit, klidně dejme stranou i Raymonda Moodyho – Život po životě. Příběhy lidí, kteří prošli klinickou smrtí a po návratu do života mluví o jakémisi zářivém světle na konci tmavého tunelu. To ještě není argument pro vzkříšení.

Někdy pochybnosti mohou vést k víře. Já jsem si kdysi upravil Descartovu větu: Myslím tedy jsem, na: Pochybují, tedy věřím. I pochybnosti se mohou stát zárodkem víry.

Jsem zde jen jako svědek, který ve vzkříšení věří. Omlouvám se tedy, že to nebude přednáška, jak je inzerováno, ale spíš něco z mého hledání a nacházení. Oporu pro svoji víru ve vzkříšení a život věčný nacházím v Bibli a ve své osobní zkušenosti. Ta je důležitá. Ptali se Václava Havla, zda v době disentu kdy se setkával s faráři, se stal křesťanem. Odpověděl: Ne, chybí mi to zjevení. Vystihl to velmi přesně. Ona osobní zkušenost s živým vzkříšeným Kristem je klíčová, bez ní se stává víra překonaným náboženstvím. Křesťanství je náboženství zjevené. Vzkříšený Kristus se nám lidem dává poznávat osobně. Já nevěřím na zázraky, já s nimi počítám. S jistotou víme jen to, čemu věříme (W. Bush).

Podstatné pro naše přemýšlení je skutečnost, že Křesťanství není založeno na učení, na dogmatech, ale stojí a padá se vzkříšením Ježíše Krista. (Mohamed zemřel a zůstal v hrobě, Budha, Konfucius taktéž. Zkušenost osobní je důležitá, tu vám nikdo nevezme...)

Jak se tedy dostat k víře ve vzkříšení? Zmíním tři biblické příklady + svoji zkušenost.

1. Evangelium Lukáše 16,22-31: *I umřel ten chudák a andělé ho přenesli k Abrahamovi; zemřel i ten boháč a byl pohřben. A když v pekle pozdvihl v mukách oči, uviděl v dáli Abrahama a u něho Lazara. Tu zvolal: ‚Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svlaží mé rty, neboť se trápím v tomto plameni.‘ Abraham řekl: ‚Synu, vzpomeň si, že se ti dostalo všeho dobrého už za tvého života, a Lazarovi naopak všeho zlého. Nyní on se tu raduje, a ty trpíš. A nad to vše jest mezi námi a vámi veliká propast, takže nikdo – i kdyby chtěl – nemůže přejít odtud k vám ani překročit od vás k nám.‘ Řekl: ‚Prosím tě tedy, otče, pošli jej do mého rodného domu, neboť mám pět bratrů, ať je varuje, aby také oni nepřišli do tohoto místa muk.‘ Ale Abraham mu odpověděl: ‚Mají Mojžíše a Proroky, ať je poslouchají!‘ On řekl: ‚Ne tak, otče Abrahame, ale přijde-li k nim někdo z mrtvých, budou činit pokání.‘ Řekl mu: ‚Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.‘“*

Dovídáme se, že neexistuje žádný přesvědčivý důkaz, dokonce, i kdyby někdo vstal z mrtvých a řekl nám – je život po životě – nestačí to. Možná bychom si mysleli, že nám by to stačilo, ale nevěřte tomu. Anglický matematik, filosof, spisovatel Bernard Russell, se výrazně stavěl proti každému náboženství, byl jednou novinářem dotázán: Představte si, že Bůh existuje a po smrti bude vzkříšení. Co řeknete Bohu, že jste mu nevěřil? Odpověď zněla: Bože, dal jsi mi o sobě málo důkazů. Neexistuje větší důkaz, než kdyby někdo vstal z mrtvých a řekl, je život po smrti... Ovšem sám Kristus říká, že je to chatrný důkaz. Potvrzuje to příběh o jiném Lazarovi a jeho vzkříšení (J 11,1nn). Když zástupy viděli ten zázrak, mnozí v Krista uvěřili. Ovšem někteří jej šli udat, že na sebe váže lidi a brojí proti tehdejšímu establishmentu. Tedy ani taková věc jako vzkříšení z mrtvých někoho, kdo o tom může vyprávět nepomůže – možná jen těm přítomným svědkům... ale řekněte sami, kdyby se tak stalo tady v Berouně, že by někdo vstal z mrtvých – někteří by asi uvěřili, ale ne všichni a časem by se i tento berounský zázrak zařadil mezi legendy, a nebyl by to důvod pro víru ve vzkříšeného Krista.

2. Druhým výmluvným textem je zkušenost učedníka jménem Tomáš, kterému se také lidově říká „Nevěřící Tomáš“. *Evangelium Jana 20,24-31: Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud nevidím na jeho ruku stopy po hřebecích a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“ Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám.“ Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuji a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“ Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ Ještě mnoho jiných znamenání učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věříce měli život v jeho jménu.*

Tomáš měl problém uvěřit informaci, kterou o vzkříšení Ježíše dostal od svých kolegů učedníků. On není doslova nevěřící, ale pochybuující. Neřekne – ne to je absurdní.... Proto to známé: *Dokud si*

nesáhnu na ty rány po hřebecch – neuvěřím. Představa, že si mohu na něco sáhnout, mně přesvědčí. Tato myšlenka je pro naše české prostředí poměrně běžná, neb jsme žili 40 let pod materialistickým světonázorem vycházející z Marx-Leninismu, později tzv. vědeckého ateismu. Všechno nadpřirozené je jen opiem lidstva... Nestali se z nás většinou ateisté (to je spíše dnes ohrožený druh), ale něcisté (Halík)... Jinak většina populace na naší Zeměkouli staví na životě po smrti, pro ně je myšlenka konečné smrti neznámá. Ale tento náš český postoj má k víře ve vzkříšení blíž, neboť si chce sáhnout, osobně se dotknout, něco smyslově zažít.... Na tuto potřebu člověka, reaguje Ježíš známým: Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili – to je naše situace. My se už nemůžeme dotknout, ale smíme mít prožitek se vzkříšeným Kristem, jak se o tom zpívá v písni Blues nevěřícího Tomáše.

3. A nyní to třetí – jak o realitě vzkříšení učí Bible. Jaké tělo budou mít vzkříšení lidé, snad se dá mluvit o jakési „technologie“ proměny těla.... Vždyť Ježíš říká (Mt 22,23-33) „Bůh je Bohem živých“ a tedy i těch, kteří zemřeli. Ti budou mít jiná těla, jako andělé. Tedy konkrétní náznaky toho, jak se to může stát. O tom je celá kapitola, ale je to symbolická mluva, jen náznaky: 1Kor 15, 12-19, zvláště 35-44.

Na závěr Moje zkušenost – vyrůstal jsem ve věřící rodině, mohu říct, že jsem nikdy neměl problém s tvrzením, že Bůh existuje, že tesař z Nazaréta je Kristus je Mesiáš, Spasitel ... ale neměl jsem onu osobní zkušenost s Kristem ... osobní svědectví. Naše odloučení od Boha brání uvěřit slovům vzkříšeného Krista. On otevřel brány smrti a dal nám naději vzkříšení. Ježíš jí řekl: "Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít (Jan 11:25).

Pozn.: Kristovo vzkříšení bylo jiné, než vzkříšení smrtelníků. Ježíš vzkřísil Lazara, který byl nemocen a zemřel. Šlo o vzkříšení mrtvého člověka, který musel znovu zemřít, načas jakási oživlá mrtvola. Takové příběhy máme v Bibli tři:

- I. Vzkříšení Lazara J 11,1-44
- II. Vzkříšení dcery Jairovy Mk 5,22-24,38-42; Mt 9; Lk 8
- III. Vzkříšení syna vdovy z Naim Lk 7,11-15

Dále ep. Židům 11,35 – ženám se mrtví vraceli vzkříšení. I dějiny duchovních probuzení znají takové případy, kdy lidé vstali z mrtvých, např v Indonésie. Dotyční ale museli znovu zemřít... Ne tak Ježíš, ten byl vzkříšen, žije a již více neumírá.